

MARIBORSKI VEČERNIK „JUTRA“

Cena 1 Din

Uredništvo in uprava: Maribor, Gosposka ul. 11 / Telefon uredništva 2440, uprave 2448
Izhaja razen nedelje in praznikov vsak dan ob 10. uri / Volje mesečno prejema
v upravi ali po pošti 10 Din, dostavljen na dom 12 Din / Oglaš po ceniku / Oglaš
sprejema tudi oglašni oddelček „Jutra“ v Ljubljani / Poštni čekovski račun št. 11.400

Združevalne tendence španske Amerike

Nastajanje Združenih držav Srednje Amerike

Na zadnji panameriški konferenci v Montevideu v Urugvaju je bila med skupino srednjeameriških držav sprožena misel ustanovitve Združenih držav Srednje Amerike. Inicijatorji te akcije so predlagali, naj bi se v to novo enotno državo združile sedanje samostojne republike Mehika, Gvatemala, Honduras, San Salvador, Nikaragua, Kostarika in Panama, eventualno pa še otoške države Kuba, Haiti in San Domingo, ki stoje pod patronanco Združenih držav Severne Amerike. Takrat se je govorilo tudi že konkretno o sklicanju konference na omenjenih držav, na kateri naj bi se ta predlog temeljito pretresel in napravil konkretni sklep. Listi, ki so o tem poročali, so pripominjali, da se za to novo zvezo zanima tudi južnoameriški republik Kolumbija in Venecuela. Pozneje pa je ta akcija nekako zaspala, dokler se te dni ni rodila iz nje konferenca dosti ožjega obsega, in sicer na pobudo Hondurasa, ki je sklical v svoje glavno mesto Tegucigalpa zastopnike republik Honduras, Gvatemala, San Salvadorja, Nikaraguo, Kostarike in Paname. Načelni zaključek je bil, naj se te republike združijo v nove Zedinjene države Srednje Amerike.

Če bo ta sklep obveljal, moramo torej pričakovati, da bo nastala v kratkem v Ameriki čisto nova država, ki bo merila okoli pol milijona kvadratnih kilometrov in štela po zadnjem ljudskem štetju okoli 6.600.000 prebivalcev. Na ta način bodo izginile dosedanje male republike, kar bo tudi docela naravno, saj nimajo prav ničesar, kar bi jih oviralo pri združitvi. Vse so namreč španske, saj je španščina povsod uradni, književni in obsevalni jezik, dasi je med prebivalstvom poleg čistih Špancev in mešancev tudi še znaten odstotek Indijancev. Čisto opanušena pa tudi še ni ideja, da bi se pridružila še Mehika in eventualno kakšna izmed otoških držav, ki so tudi vse španske. V tem primeru bi postale Združene države Srednje Amerike dosti pomembnejše, saj bi merile z Mehiko 2.469.198 km² in štete 23.100.000 prebivalcev, z otoškimi državami pa z 2.662.467 km² in 30.350.000 prebivalcev, kar bi bilo po obsegu več kot dovelj za novo veljsilo, pa tudi po prebivalstvu bi bila to ena večjih držav na svetu.

Pri tem združevanju, ki je postalo težnja srednjeameriških španskih republik, se moramo sploh vprašati, kaj je napotilo ameriške Špance do take silovite razcepjenosti. Pomisliti moramo, da je vsa

Srednja in Južna Amerika španska, razen Brazilije, ki je portugalska. Razcepjeni pa so danes ameriški Španci na 19 republik, ki merijo skupno 12.201.520 km², torej znatno več kakor vsa Evropa, štejejo pa z Indijanci in tujimi (nešpanskimi) priseljenci celokupno samo okoli 73 milijonov duš, dasi bi bilo tu prostora pri naselitvi 50 na km² za najmanj 600 milijonov ljudi! Prav ta razcepjenost na 19 držav je vzela španski Ameriki politično pomembnost, ki bi jo sicer lahko imela, in jo postavlja daleč za anglosaško, ki je že davno zedinjena v Združenih državah Severne Amerike, ki so vodilna velesila v svetu. Pri tem moramo računati s tem, da je taka razcepjenost USA dobrodošla in ne gledajo z največjo simpatijo na tendence združevanja, zlasti na tiste, ki bi hotele ustvariti premočne enote. Morda je prav to tudi vzrok, da na panameriški konferenci v Montevideu, kjer so bile Združene države Severne Amerike glavna odločujoča sila, niso bili doseženi rezultati, ki so si jih želeli srednjeameriški Španci. Celo umik Mehike si moramo morda pojasniti s pritiskom USA. Proti združitvi ožje Srednje Amerike pa Washington gotovo ne bo, saj bo merila nova država, kakor smo dejali, samo okoli pol milijona kvadratnih kilometrov in štela bori 6.600.000 prebivalcev, torej niti ne toliko, kolikor jih šteje New York sam. Prav gotovo pa ne bo dopustil, da bi se ji priključile še otoške republike Kuba, Haiti in San Domingo, ki so pod uplivom in kontrolo Združenih držav Severne Amerike.

Če se pa tudi iz teh prizadevanj zaenkrat še ne rodi večja skupnost, je važno že to, da je tu tendenca. Malim Združenim državam Srednje Amerike bodo prav gotovo sledile razširjene, ki bodo obsegale vso špansko celinsko in otoško Srednjo Ameriko, a čisto izključeno tudi ni, da se bo kdaj združila še ostala španska Amerika v Združene države Južne Amerike. Posamezniki, ki jim je to ideal, se že oglašajo na vseh krajih in koncih, dasi so zaenkrat še v veliki manjšini. Tako bi se torej utegnile v bodočnosti zgoditi, da bi imeli v Ameriki le štiri ogromne države: Združene države Severne Amerike (ki bodo prej ali slej pritegnile k sebi tudi Kanado), Združene države Srednje Amerike (španske), Združene države Južne Amerike (španske) in Združene države Brazilije (portugalske), ki že obstojajo. Zarodki so se pokazali, razvoj bo ustvaril ostalo. —r.

Akcija hajmvera proti Jugoslaviji

Misija generala Hülgertha na Koroškem — Preoblečeni italijanski častniki na avstrijsko-jugoslovanski meji — Konferenca pri grofu Thurnu

PRAGA, 13. aprila. Češki listi objavljajo senzacionalne informacije o misiji novega koroškega deželnega glavarja, generala Hülgertha. General Hülgerth je, kakor znano, vodil ob prevratu avstrijske tolpe, ki so vrgle naše čete iz Koroške in prodrle tudi na Štajersko. Potem je bil Hülgerth do leta 1927. v dunajskem vojnem ministrstvu pomočnik črnožoltega ministra, generala Vaugoina. Po tedanji upokojitvi, je prevzel poveljstvo nad koroškimi hajmverovci, pozneje pa kot vojaški vodja nad vsemi. Takrat je general Hülgerth sklenil z vojaškimi voditelji fašistične milice v Italiji tajen sporazum, po katerem je bilo do ločeno skupno delovanje hajmvera in milice v primeru spopada med Italijo in Jugoslavijo in omogočenje prehoda italijanskih čet preko Koroške. Ko je bil sedaj kot edini častnik imenovan za deželnega glavarja, je postalo jasno, da se skriva za tem imenovanjem poseben namen. To potrjuje tudi dejstvo, da so meseca marca prišli v Celovec neki tuji v civilu, ki so govorili italijansko. S temi tuji je napravil general Hülgerth inspekcijsko potovanje vzdolž vse jugoslovanske meje na Koroškem. Komisijo so

povsod sprejemali oddelki hajmverovcev, zlasti v Železni Kapli, Pliberku in Labudu. Člani komisije so bili tudi gosti na gradu grofa Thurna, znanelega voditelja koroških hajmverovcev. Naknadno se je ugotovilo, da so bili civilisti visoki častniki italijanske fašistične milice in vojske, ki so si tako ogledali koroško-jugoslovansko mejo in se udeležili na gradu grofa Thurna tajne konference z generalom Hülgerthom, grofom Thurnom in drugimi voditelji avstrijskih hajmverovcev. Na tej konferenci so razpravljali o načrtih za vpad v Jugoslavijo v primeru konflikta. Sklenjena je bila baže tudi pogodba, po kateri se dovoli Italiji popolnoma svobodne operacije po Koroškem in Štajerskem, ki naj bi služile Italiji za zvezo z Madžarsko. Mimo tega so bile določene tudi razne podrobnosti glede hajmverovcev ter sploh Avstrije in Madžarske iz Italije in o raznih terorističnih akcijah potom emigrantov. Baže se je takrat tudi razmotrivalo vprašanje imenovanja znanega hrvaškega frankovca generala Sarkotića za avstrijskega vojnega ministra, kar se pričakuje na Dunaju že te dni.

Francija skuša pridobiti Bolgarijo

ČEŠKOSLOVAŠKA ŠOLSKA POLITIKA PO POROČILIH POLJAKOV. OVI-RANJE POTOVANJA V ČSR.

VARŠAVA, 13. aprila. Poljsko-češkoslovaški odnosi so se zopet poosttrili. Na najneugodnejši način napada vladni in vlado podpirajoči tisk češkoslovaškega prosvetnega ministra, ker silijo češkoslovaške oblasti delavce v karvinskih rudarskih revirjih, da morajo pošiljati svoje otroke v češke šole. Na zahtevo češkoslovaških oblasti odpuščajo uprave rudnikov in drugih podjetij v teh krajih rudarje in druge polske delavce, ki nočejo pošiljati otrok v češke šole. Učitelji

v šolah prepovedujejo otrokom, da bi se priznavali za Poljake. Prav tako pa je neugodno uplivalo, da je poljska vlada brez vzroka skrajšala potne liste poljski nacionalni mladini, ki bi bila morala odigrati v Pragi tekmo s češkoslovaškim nacionalnim moštvom za svetovno prvenstvo v nogometu. Odpovedana je tudi medmestna tekma Varšava—Brno, ki bi se morala odigrati v nedeljo v Brnu, ker ni varšavsko moštvo dobilo potrebnih potnih listov.

Težkoče pri vstopu Rusije v D. N.

LONDON, 13. aprila. »Daily Herald« se bavi s priznanjem in sprejemom sovjetske Rusije v Društvo narodov in pravi, da se bo položaj po priznanju sovjetrov s strani male antante znatno razčistil. Vendar pa bo še veliko težko, ki jih pripravlja deloma sovjetska vlada sama. Moskva zahteva namreč, da jo priznaajo vse v Društvu narodov včlanjene vlade in tudi izvolitev v stalni svet D. N. mora biti soglasna, kar pa bo zelo težko doseči.

ZA ZAŠČITO VSEH NARODNIH MANJŠIN.

ŽENEVA, 13. aprila. V Društvu narodov mnogo razpravljajo o predlogu, ki ga je poljska delegacija izročila generalnemu tajništvu in bo predložen na jesenskem zasedanju. V tem predlogu zahteva Poljska, da se sklepi o narodnih manjšinah, ki jih predvideva mirovna pogodba samo za nekatere države, razširijo obvezno za vse države članice Društva narodov. Tudi predlaga Poljska, naj bi se osnoval

poseben odbor predstavnikov držav, ki so članice Društva narodov in ki bi imel nalogo izdelati neko generalno konvencijo za mednarodno zaščito na rodni manjšin.

TITULESCU V PARIZU.

PARIZ, 13. aprila. Iz Ženeve poročajo, da je bil romunski zunanji minister Titulescu, ki je došel v Ženevo, na večerji pri češkoslovaškem zunanjem ministru dr. Benešu in je nato odpotoval v Pariz, kamor je došel sinoči in se bo danes sestal z vodilnimi francoskimi državniki.

ITALIJA NE RABI POSOJILA?

RIM, 13. aprila. Agencija »Stefani« poroča, da so vesti, ki jih razširjajo tuji listi o odločitvi, da se bo italijanska vlada pričela pogajati za posojilo 100 milijonov nizozemskih forintov pri nekem nizozemskem bančnem konzorciju, v celoti izmišljene.

»ČELJUSKINCI« REŠENI.

MOSKVA, 13. aprila. Hrabri ruski letalci so prepeljali že vse »Čeljuskince« prodolomce z ledeno plošče na kopno. Vodjo ekspedicije prof. Smita so spravili v Nome na Alaski, kjer bo najbrže operiran.

Novi spori med Poljsko in Češkoslovaško

POGAJANJA MUŠANOVA S FRANCOŠKIMI DRŽAVNIKI O POLITIKI IN GOSPODARSTVU.

PARIZ, 13. aprila. Konferenca bolgarskega ministrskega predsednika in zunanjega ministra Mušanova s francoskimi državnikoma Domerguem in Barthoujem je trajala pozno v noč. Francosko zunanje ministrstvo si prizadeva vključiti Bolgarijo v balkanski pakt, da bi jo na ta način iztrgalo italijanskemu vplivu, ki je zadnje čase v Bolgariji vedno večji. V imenu Bolgarije išče Mušanov denarno pomoč in se vrše pogajanja, na kakšen način in kako bi Francija mogla pomagati Bolgariji in mimo tega tudi povečati bolgarski izvoz v Francijo. Pogajanja še niso zaključena in se nadaljujejo. Finančni minister se je med tem razgovarjal s predstavniki obveznic bolgarskih dolgov, toda v tem pogledu

še ni dosežen noben sporazum, ker francoski gospodarski krogi, predvsem pa politični, čakajo na sporazum na diplomatskem področju. Vladni krogi pa ne pričakujejo, da bodo imela ta pogajanja že sedaj dokončni zadovoljivi uspehi, ker namerava Mušanov še v London, in sicer radi informacij pri angleški vladi o njenem stališču, ki ga zavzema napram Bolgariji z ozirom na balkanski pakt.

CHAMBERLAIN ZA FRANCIJO.

LONDON, 13. aprila. Chamberlain je včeraj v spodnji zbornici ostro napadel politiko vlade in zahteval, da dá Anglija Franciji zahtevane garancije za razorožitev.

Dnevne vesti

Našim naročnikom!

Začetkom tega meseca smo priložili našim naročnikom položnice. Ker zaključujemo prvo četrtletje, prosimo cenjene naročnike, ki niso še poravnali naročnine, da to takoj storijo, ker jim bomo sicer s 30. list ustavili. Tudi naročnike, ki so prosili za potrpljenje, prosimo, da kmalu vplačajo dolžno naročnino, ker bi jim drugače tudi morali ustaviti list. Naročnina »Večernika«, ki znaša po pošti le Din 10.— je tako malenkostna, da jo zmore vsak naročnik.

Uprava »VEČERNIKA«.

Restavracija na glavnem kolodvoru še vedno zaprta. Že od meseca novembra lani je restavracija na mariborskem kolodvoru zaprta. Izpočetka so bila vrata lokalov zapečatena. Sedaj pa preurejujejo in snažijo restavracijske prostore, tako, da je pričakovati, da bo restavracija le dobila najemnika. Te dni je bila licitacija, ker pa železniška uprava zahteva previsoko najemnino, licitacija ni imela uspeha. Ljubljanska direkcija je ponovno razpisala zakup restavracije, in sicer na dan 23. tm. Kot jamčevino morajo zainteresirani položiti 20.000 Din, obenem pa morajo ponudniki ustrezati najrazličnejšim pogojem, ki so razvidni iz razpisa. Nad tem, da je restavracija na glavnem kolodvoru zaprta, se je spotikalo občinstvo takoj ob zatvoritvi, toda vsi protesti so bili zaman. Vprašanje kolodvorske restavracije pa postaja zlasti sedaj, ko smo že takorekoč pred otvoritvijo poletne sezone, vedno nujnejše. Kaj bodo k temu, če bo restavracija še zaprta, porekli tujci, ki bodo prihajali v naše kraje? Prav gotovo ne bo napravilo to na njih že takoj pri vstopu na naša tla najboljšega vtisa. V interesu gostilniške obrti, kakor tudi v interesu tujkega prometa je, da bi uprava državnih železnic znižala najemnino na znosno višino in s tem omogočila najemniku plačevati razne davkatve in bremena. Sicer se utegne zgoditi kakor z bivšim najemnikom.

Pravoslavna občina obvešča tem potom svoje vernike, da bo v nedeljo 15. aprila ob 9.30 služba božja v pravoslavni kapeli v vojašnici kralja Aleksandra.

Zvezna Strelska družina v Košakih priredi v soboto 14. ob 20. uri in v nedeljo 15. aprila ob 9. uri v gostilni »Pri veselem Frančku« v Krčevini nagradno zaključno sobno streljanje, na katero vabi vse člane in prijatelje tega športa.

Iz finančne službe. Napredovala sta: za davčnega kontrolorja 7. položajne skupine pri davčni upravi v Dolnji Lendavi Franc Cimerman in pri davčni upravi v Murski Soboti Štefan Kolman.

Smrt v vodi. Dveletna hčerka Franca Kocana iz Doline se je pred dnevi igrala z drugimi otroki na cesti pred očetovo hišo in kraj malega potočka. Nenadoma pa je dekletce padlo v 75 cm globok potok in utonilo. Otroci, ki so bili navzoči, so se, namesto da bi ji pomagali iz vode, kričeč razbežali. Ko je dospela pomoč, je bila deklica že mrtva.

Nevaren udarec s palico. V Partinjah je sinoči neznan napadalec udaril 23-letnega viničarja Franca Knupleža s palico po glavi. Udarec je bil tako silen, da je prebil Knupležu lobanjo. Nezvestnega so prepeljali v mariborsko bolnišnico.

Pes ga je ugriznil. Včeraj popoldne je v Tattenbachovi ulici popadel nek volčjak 30letnega hlapca Konrada Krauta in ga tako ugriznil v levo nogo, da je moral iskati zdravniške pomoči v bolnišnici.

Past je nastavljal. Pri tesarju Donoči v Noršinih so se stalno oglašali tatovi. Da napravi konec njihovem početju, je sestavil posebno past v obliki zaboja s ključavnico, ter jo postavil v kurnik, in ne zaman. Ko je dolgočasnejši zopet segel po kurah, se je past sprožila in mu stisnila roko. V bolečinah je začel kričati in se skušal osvoboditi. Iz teme so se pojavili še drugi, in kmalu je bilo celo dvorišče polno — ciganov. Klical so tesarja in ga prosili, naj osvobodi nesrečnika. Med tem se je pa posrečilo ciganom, da so sami osvobodili tatu, a drugo jutro so našli na krvavem železju kose ciganske kože. Pa so šli orožniki k ciganom, vsak je moral pokazati roko in ni bilo težko najti nesrečnega tatu z zmehčanimi zapestjem.

Zveza mladih intelektualcev priredi danes v petek, 13. t. m. ob 20. uri v Narodni gledališči dobrodelno akademijo v prid fonda pomožne akcije za brezposelne intelektualce. Pri sporedu sodelujejo iz prijaznosti gđc. Vedralova in g. Neralič s solospeli, pri klavirju prof. Mirk, g. Lukež s harfo solo, ga. Mira Varl-Verstovškova in iz prijaznosti namesto nenadoma obolele gđc. Šuškovc učitelj g. prof. Frisch s koncertom na dva klavirja, orkester vojaške godbe, pomnožen s člani orkestra ZMI in mariborskimi glasbeniki pod vodstvom kapelnika g. Svobode ter »Oder ZMI« z II. dej. Petrovičeve drame »Mrak«. Akademijo bo otvoril predsednik ZMI g. inž. Šuško. — Vstopnice se dobe pri gledališki blagajni.

Ljudska univerza v Mariboru. Danes v petek 13. aprila ob 20.15 predava g. dr. N. Preobraženski, lektor ljubljanske univerze o prvem sodobnem ruskem pisatelju Buninu. Odlomke iz njegovih spisov čita v slovenskem prevodu gđc. dr. Silva Trdinova, profesorica v Mariboru.

Direktni vlaki preko Maribora. V najkrajšem času bodo zopet uvedeni direktni vozovi, odnosno vlaki med Avstrijo in Jugoslavijo. Zaradi znanih atentatov, odnosno peklenjskih strojev, ki so prišli iz Avstrije, morajo sedaj iz varnostnih razlogov v Mariboru odklopiti vse tuje vozove ter morajo potniki prestopiti v jugoslovanske vozove, kar povzroča seveda ne samo zamudo, marveč tudi neprijetnosti potujočemu občinstvu. Ker so se avstrijske oblasti sedaj zavezale, da bodo strogo nadzirale vse lake in pazile na to, da zločinci ne bodo mogli več vtihotapljati peklenjskih strojev, bodo naši varnostni ukrepi zopet ukinjeni.

Zveza Maistrovih borcev sklicuje za 22. 4. t. m. ob 10. uri v gornjo dvorano hotela »Orel« izredni občni zbor. Dostop imajo samo člani z legitimacijo.

Davek na služinčad. Po zakonu o spremembah in dopolnitvah zakona o neposrednih davkih znaša davek na dohodek hišnega služabništva 50 Din na leto za vsako osebo. Za dokaz o vplačanem davku služi davčna karta, ki jo davkoplačevalci lahko kupijo v vsaki javni hišni službi za ceno 52 Din. Službodajalci morajo na karti takoj izpolniti s črnilom svoje ime, priimek in kraj stanovanja. Davčna karta se mora nabaviti za vsakega hišnega posla najkasneje do konca januarja vsakega leta, odnosno v 15 dneh po sprejemu v službo. Davčna karta velja za leto dni za vsakega službenika osebo, ne glede na osebo, čas zaposlitve in višino dohoda. Službodajalec, ki davčne karte ne bi pravočasno nabavil, bo plačal kot kazen 5kratno vrednost davčne karte. Karta se glasi na ime poslodajalca in jo mora ta nabaviti, plačati davek pa lahko odtegne svojemu uslužbencu. Ker so davčne karte že na razpolago, poziva davčna uprava za mesto Maribor vse službodajalce, naj si jih takoj nabavijo, ker bo vršila v zadevnem strogo kontrolo. Osebe, ki jih ni smatrati za hišno služabništvo, plačujejo uslužbenski davek kot doslej z znamkami, odnosno v gotovini.

Nakaznice za nakup polovičnih in četrtinskih voznih listov. Generalna direkcija državnih železnic je izdala pojasnilo, da se nakaznice za nakup polovičnih ali četrtinskih voznih listov lahko izkoristijo samo za povratek, če pri odhodu niso bile izkoriščene. Ne morejo pa izkoristiti najprej povratek, nato šele potovanje z odhodne postaje, naznačene na voznem listku, ker je vsaka nakaznica izdana za odhod in povratek.

Iz vrst brezposelnih. Neki hišni gospodar je najel brezposelnega starega možička za domača opravila. Zvečer ob zaključku dela mu reče: »Jutri pa zopet pridite; dela je še dovolj.« Gospod. jutri me ne bo, je bil odgovor. »Zakaj pa ne?« »Veste, jutri je moj dan. Ne morem priti.« »Vaš dan? Kaj naj to pomeni? Ali kaj praznujete?« »Ne, ampak petek je!« »In kaj zato?« »Ali še ne razumete? Jutri je vendar petek, ko berači lahko prosto beračijo! Zato me jutri ne bo, ker bom zaslužil več!« Poptutrnjem pa zopet pridem. Lahko noč, gospod!« »Glej ga no šementa!« se je gospodar popraskal za ušesi, in se — globoko zamislil. Komentar potreben? Mislimo, da ne.

Sokolsko društvo Maribor III. uprizoni v nedeljo 15. aprila točno ob 8. uri zvečer v krčevinski šoli ponovno aktualno komedijo »Karljera kancelista Vinciga«. Prva predstava je občinstvu izredno ugaljala; mnogi bodo prišli zopet, in vsakdo bo odhajal zadovoljen. K številni udeležbi vabi odbor. Zdravo!

»Cerkveno miš«, izvrstno komedijo v III. dejanjih bo igral v soboto 14. aprila, ne pa 7. tm., kakor je bilo pomotoma objavljeno, dramski odsek Sokola I. v kadetnici. Pričetek točno ob 20. uri. Po predstavi zabavni večer. Pridite!

Jutri ob pol 15. uri v telovadnici ženskega učiteljskega akademija — ples U. M. N. U.

Devica Marija na Brezju pri Mariboru. V nedeljo 15. t. m. nas obiščejo četaši Sokolske čete iz Sv. Ruperta v Sl. gor. Dramski odsek omenjene čete uprizoni igro: »Štev. 17.« s pričetkom ob 15. uri v dvorani gostilne Zupan. Vabimo k obilni udeležbi! Zdravo!

Grčija na XIV. Ljubljanskem velesojmu. Grška vlada je odredila, da bo Grčija v posebni skupini oficijelno zastopana na XIV. Ljubljanskem spomladanskem velesojmu, ki bo od 30. maja do 10. junija. To je prvič, da bo Grčija oficijelno razstavila svoje proizvode na tujem velesojmu. Organizacijo te razstave je prevzelo grško ministrstvo za narodno gospodarstvo v zvezi z upravo Slovenskega velesoja in s sodelovanjem jugoslovanske trgovske in industrijske zbornice v Solunu. O grški razstavi na letošnjem pomladanskem velesojmu v Ljubljani bomo podrobneje še poročali.

Društvo jugoslov. drž. upokojencev in upokojenk v Mariboru poziva vse one svoje člane, ki so bili upokojeni pred 1. 1923 po starem zakonu, da naznanijo do 25. tm. svoj naslov in likvidacijsko številko svojega računa po dopisnici društvenemu tajništvu, Vrbanova ulica 59. Za te člane bo vložilo društvo posebno prošnjo.

B. Nušića »Navaden lovek« na Sokolskem odru v Studencih. Dne 14. in 15. aprila ob 20. uri se uprizoni ta čista veseloigra B. Nušića na Sokolskem odru v Studencih kot zadnja novost te sezone. Kdor se želi še enkrat do srca vzeti te prilike ne zamudi. Cene običajne.

Taksiranje računov. V promet so dani monopolski računi s takso 50 par in 1 Din, prilajne matice po 50 par in 1 Din, mlinski računi po 50 par in 1 Din in spremnice za rečni promet z dosedanjim takso 2 Din, vendar s popravkom v takšni razliki.

Prepovedan tisk. Državno tožilstvo v Zagrebu je prepovedalo prodajati in razširjati 15. številko tednika »Senzacija«, ki izhaja v Zagrebu.

Civilna pilotska šola v Beogradu. Aeroklub »Naša krila« bo v Beogradu otvoril 1. maja civilno pilotsko šolo. Prednost za sprejem imajo oni kandidati, ki se bodo obvezali, da bodo po končani šoli služili svoj kadroški rok pri aviatiki in taki, ki imajo kvalifikacije za čim rezervnega častnika. Za vse te je šola brezplačna. Lahko pa se vpišejo v šolo tudi drugi državljani obojega spola, ki bodo plačali šolnino in ki jih bo zdravnik spoznal sposobne za pilote.

Radio Ljubljana. Spored za soboto 14. tm. Ob 12.15: veselo slovenske pesmi v reproducirani glasbi; 12.45: poročila; 13: čas, reproducirane operne overture; 18: plošče, poročila o stanju cesti; 18.30: zabavno predavanje; 19: »Ljudski nauk o dobrem in zlu«, predava dr. Veber; 19.30: predavanje o zunanje-političnem položaju; predava dr. Jug; 20: prenos akademije iz »Uniona« v proslavo Dona Bo: ca; 22: čas, poročila, lahka glasba.

Grajski kino. Senzacija za Maribor »Ne poznam te, a ljubim te«, najvselejše opereta te sezone. Willy Forst in Magda Schneider.

Kino Union. Od danes dalje prekrasni planinski film »Osvojevalci planin« s Francom Schmidtom, ki je prvi dosegel višine Materhorna. Kot dopolnilo veseli film Micki-miška in najnovejši zvočni tednik.

Debeli ljudje dosežajo z vestno uporabo naravne »Franz Josefove« grenčice izdatno iztrebljenje črevesja brez vsakega napora.

Narodno gledališče

REPERTOAR

Petek, 13. aprila ob 20. uri: Akademija »Zveze mladih intelektualcev«.

Sobota, 14. aprila ob 20. uri: »Hokuspokus«. Premiera.

Nedelja, 15. aprila ob 15. uri: »Štambul-ska roža«. Zadnjič. Globoko znižane cene od Din 20.— do 3.—. Ob 20. uri: »Hokuspokus«.

Premiera Götzove trodejanke s prigrigom »Hokuspokus« bo v soboto, 14. tm. To komedijo so zlasti na Dunaju uprizorjali z velikim uspehom ter učinkuje po svoji dramatično pisani in napeti vsebini. Režira glavni režiser J. Kovič, ki je delo tudi zanimivo insceniral. Nastopijo Kraljeva, Savinova, Starčeva, Skrbinšek, Grom, J. Kovič, Furijan, Nakrst, P. Kovič, Gorinšek, Harastovič, Rasberger, Medven, Blaž in Crnobori. Prva ponovitev bo v nedeljo zvečer.

Poslednja uprizoritev »Štambulske rože« bo po cenah od Din 20.— do 3.— to nedeljo, 15. tm. ob 15. uri. To velezabavno opereto uprizoni sedaj še enkrat na slošno željo. Opozorjamo na predstavo zlasti okoliško občinstvo.

Pri zaprtosti in hemoroidih, motnjah v želodcu in črevesu, oteklosti jeter in vranice, bolečinah v hrbtu in križu, je naravna »Franz Josefova« grenčica večkrat na dan použita, krasen pripomoček. Zdravniške izkušnje so ugotovile pri treh tisoč obolelih, da deluje »Franz Josefova« voda sigurno razkrajajoče in vselej milo odvajajoče. »Franz Josefova« voda se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

Nemčija vabi jugoslovanske novinarje. Na pobudo gospodarskih organizacij je nemška vlada sklenila povabiti 20 jugoslovanskih novinarjev na ekskurzijo po Nemčiji. Družba za zračni promet »Luithansa« pošlje v Beograd aeroplan »Hindenburg«, s katerim odpotujejo naši novinarji v Nemčijo. »Hindenburg« je največji nemški aeroplan. Ima 4 motorje in v njem je prostora za 36 potnikov. Aeroplan bo na razpolago jugoslovanskim novinarjem ves čas njihovega bivanja v Nemčiji. Program predvideva pregled vseh važnejših središč nemške industrije. Na programu je tudi vožnja s »Zeppelinom« na tračnicah od Hamburga do Berlina. Ta motorni vlak spada med najhitreje na svetu. Organizacija obiska jugoslovanskih novinarjev v Nemčiji je poverjena predstavniku nemške industrije in bivšemu jugoslovanskemu honorarnemu konzulu v Berlinu dr. Hahnju ter dr. Reinholdu, ki sta si pridobila največji zaslug za to ekskurzijo. Aeroplan »Hindenburg« prispe v Beograd 26. t. m., 29. t. m. bo pa krenil z našimi novinarji nazaj v Nemčijo.

Švicarji bodo gradili velik hotel na naši Adriji. Te dni sta prispela v Split med drugimi interesi tudi naš konzul v Curihi, ki vodi vso akcijo, in projektant arhitekt Zelfinger, da si ogledata primern kraj, na katerem bodo Švicarji zgradili velik hotel. Arhitekt Zelfinger je projektiral doslej že več hotelov na francoski in italijanski revieri in je tudi za našo Adrijo izdelal načrt za velik moderen hotel, za katerega so stroški predvideni na 30 milijonov dinarjev. Naš konzul in arhitekt Zelfinger sta izjavila, da so načrti v glavnem že dogotovljeni in da bo prišlo še letos do realizacije. Podjetnost Švicarjev, ki nameravajo zgraditi hotel v Splitu, bo nedvomno velike koristi za tamkajšnje prebivalstvo in za napredek našega turizma.

Milijon dinarjev za glavo atentatorja. Uprava avstrijskih železnic je razpisala visoko nagrado 100.000 šilingov na glavo atentatorja na brzovlak Dunaj—Monakovo, ki je v noči na pretekli tork iztiril blizu Linca. Pri tej priliki sta bila strojevodja in kurjač na mestu mrtva, 11 potnikov pa je bilo težje ranjenih. Atentator je zrahljal vijake, s katerimi so pritrdene tračnice na železniške prage, tako, da je bila katastrofa neizogibna. Brzovlak je zavozil na to mesto s polno brzino in se je lokomotiva z več vagoni prekucnila. Zanimivo je, da je bil na istem mestu poskušen že dvakrat sličen atentat, ki pa se je obakrat izjalovil. Avstrijske varnostne oblasti mrzlično zasledujejo atentatorje.

Pred slovesom Bruna Parme

Mala odhodnica, potem z Bogom in srečno pot! In za prijateljem je zabrisana vsaka sled. Ali ne tako pri Brunu. Parma Bruno nima tako lahkega slovesa ne od nas ne od Maribora, kjer nam je preko 10 let pomagal orati in sejati, kjer je z nami delal in ustvarjal dobrine na nacionalnem in sportnovzgojnem področju. Pregledno je vtisnjen pečat njegovega udejstvovanja, preživa nam je njegova podoba, svetel njegov spomin, preglasen odmev njegove zapovedujoče besede, da bi ga mogli kratkoma črtati iz registra naših javnih delavcev in ga odsloviti čez: odslužil si, zdaj pojdi!

Poleg svoje naporene železniške prometne službe kot kontrolor, je Parma Bruno posvetil svoj prosti, na ure odmerjeni čas društvenemu organizatoričnemu delovanju: V stanovskih železniških organizacijah je bil funkcionar v raznih področjih. V letih 1922-25 je bil tajnik v kolu sokolskih jahačev, ki jih je vodil na hranik naše meje; v letih 27-29 je bil blagajnik Združenja rezervnih častnikov; v l. 1932 Jadranske Straže, v l. 1933 tudi blagajnik Tuiske-prometne zveze.

Glavno težišče in torišče njegovega delovanja je pa bilo v planinstvu in smučarstvu, predvsem v zimskem sportu. Tu je bil Bruno sam svoj, tu je našel samega sebe do popolnosti. Vso svojo organizacijsko sposobnost je daval zimskosportnim društvom, ki jim je bil bučitelj in klicar k vzvišenim vzorom lepote in zdravja v pridobitev novih etičnih vrednot.

Bil je med ustanovitelji zimskosportnega odseka SPD, potem se je osamostalil in ustanovil nov klub (MSK), ki mu je bil predsednik, dalje je z drugimi snoval in realiziral zimskosportno podzvezo v Mariboru, razširal brošure, sestavljal letake, razpisoval tekme, jih izvedel tudi na 50 km daljavo, organiziral več sportnih društev v raznih krajih bivše mariborske oblasti, na Pohorju je razvil sportni prapor, zbral svoje čete in z armado smučarjev, z godbo, čelu vkorakal v mesto in ga osvojil. Po teh zmagah je zasedel l. 1933. prvo mesto v Zimskosportni podzvezi kot njen prezastavljeni predsednik.

Kratek odlok premestitve v Ljubljano — in Parma Bruno je v nedeljo 8. tm. pretrgal to 10letno plodonosno delovanje v Mariboru, ko je pri obnem zboru MZSP odložil funkcije in so mu naši priznani najzrelejši javni delavci dali razrešnico s posebno pohvalo. Od Maribora do Ljubljane — naj mu bodo sportne rožice poslaneli! Jutri v soboto ob 20. uri pri »Orlu« (III. nadst.) se poslovimo od Bruna Parme vsi njegovi prijatelji!

Proslava petnajstletnice »Drave«

Nastop v Studencih, kraju nastanka društva

V soboto, dne 7. t. m. je proslavilo glasbeno in pevsko društvo narodnih železničarjev »Drava« 15letnico svojega obstoja. 15 let! Kako skromna je ta številka, pa vendar težko pomembna za razvoj kulturnega društva. Koliko nesebičnega, požrtvovalnega dela vsebuje taku-je na videz neznatna stvar! Vse to nam je v kratkih pa pomembnih besedah uvodoma obrazložil predsednik g. Jožko Vokač, ki je tudi ustanovitelj »Drave«. Takrat pred 15 leti je pričelo s skromnimi osmimi člani, po nekaj dneh pa je naraslo že na 16.

Prav živo še se spominjamo prvega javnega nastopa. Bilo je to v Limbušu, na vrtu gostilne Srečka Robiča. Prav dobro še tudi vemo, da prva zapeta pesem ni hotela iz grl. To pač zaradi umevne porodne bolečine — treme. Pa so se fantje »skupaj vzeli«, in korajžno, pa dobro je potem šlo vse tja do konca. Hvaležni poslušalci nismo štedili s pritrditvami, ter jim dali tako spodbude za nadalje. Pa kakor je njih simbol Drava ob izviru majhna in nemočna, pa v svojem toku ob sprejemu potočkov, reče in rek narašča v ogromno in silno reko, tako je tudi naša »Drava« od leta do leta rastle ne le samo po številu svojega članstva, temveč tudi po svoji sili. No, in danes? Da, danes predstavlja množinski kader kulturnih delavcev. Šaj sestoji danes iz številnega pevskega zbora in številnih godbenikov. Na novo pa je osnovala za mladino glasbeno šolo, ki ima že okrog 100 vnetih in to rednih obiskovalcev.

Za svojo — pravili so skromno — proslavo si je tokrat »Drava« izbrala prenovljeni Sokolski dom v Studencih, torej prav v kraju svojega poroda. Zelo posrečena zamisel. Šaj leži ta zavidijski dom prav v osrčju Studencev, in sprejme nova dvorana nekaj sto obiskovalcev, vseh kulturnih prireditelj prav hvaležnih poslušalcev. Gospodar doma, starešina Sokola Studenci, g. Tone Hren, je tudi uvodoma v vznešenih besedah čestital »Dravi« k tako uspešnemu razvoju na kulturnem področju in to prav v Studencih, in je Sokol Studenci kot sorodno kulturno društvo vsikdar pripravljen odstopiti svoje prostore za take ali slične prireditve. Šaj je še sam vzradočen, ko vidi pred seboj polno dvorano hvaležnega občinstva.

Sporod sam je bil odlično izbran. Gromko in navdušeno pritrjevanje občinstva pa je bilo dokaz, da je vse, prav vse podano segalo globoko do srca. Slišali smo našega starega znanca, solista g. Gustina Živka že večkrat. Tako, kakor pa nam je ta večer zapel, pa ga še

nismo slišali. Nekaj novega nam je tudi bilo solo petje s spremljevanjem harfe. To pa je treba le slišati, in mislimo, da smo s tem povedali vse? Harfinist g. Franjo Lukež je poglavje zase. Naravnost očarljivo je, kako igraje igra in prede s svojimi nežnimi, rekli bi ženskimi prsti po strunah harfe. Poslušali bi ga do neskončnosti. Pa celotni zbor? Ta večer nam je podal iz sebe vse. Na lestvici umetnega petja je zlezel že zelo, zelo visoko. Šaj pod spretno in večšo roko zborovodje g. Albina Horvata to drugače biti ne more. Radi svoje neverjetne mirnosti, s katero vodi svoj zbor, je naš ljubi Albin res zavidenja in občudovanja vreden. Med pevci so tudi izvrstni glasovi (baritonist), ki bi se ob

Sokolski

»Karijera« na odru Sokola III. v Krčevini

Prošlo soboto je podal gledališki odsek Sokola III. na svojem odru v krčevinski šoli jedko politično satiro »Karijera« od Lichtenberga. Komedijo osvetljuje z žgočo ujedljivostjo politične razmere preteklih dobe v neki sosednji državi; te razmere, ustvarjene po željah posameznika in strank, so ustvarile one prav smešne zapletaje, ki služijo za okvir in odloga temu delu, ki je privabilo obilo smeha in vedre zabave željnega občinstva.

Z vso skrbnostjo je igro naštudiral in režiral požrtvovalni br. dr. Sentočnik, ki mu moramo priznati veliko smisla za krepko teatraliko in prav posrečeno scenično delo. Vrh tega je s posrečeno roko izoblikoval zunanjo podobo igralcev in jih združil v enotno učinkujočo igralsko družino.

Kancelist br. Tovornika, prav navdušenega igralskega amaterja, je privabil s svojo suho, neprislileno komiko obilice smeha in židanega razpoloženja. Vseskozi nepotvorjena naravnost njegovega solnčnega temperamenta nas je kaj vse prevzela in zabrisala one male, v takem okolju pač nepremagljive nevšečnosti in nesrečice, ter zmogovito popeljala tok igre do srečnega happyenda. Finančni minister br. Penka in minister za kmetijstvo br. Ventriha sta očitovala prav solidni prikazni teh tipov. S. Čater je brhko podala letalko Sigrid in s. Dobčnik ljubko prikazen tipkarice Anice, zmogovite zavojevalke brunega kancelista. Posebno v maski sta bila dobra br. Trebec kot poslanik Alkaly de Buertos in br. Hvalec kot dvorni svetnik Dobležal. Br. Vrenko se je zelo potrudil s

primerni negi lahko povzpeli do odlične višine. Ali ne bi mogoče tu solist g. Živko posegel vmes in pomagal?

Med poslušalci smo med drugimi zapazili več načelnikov mariborskih železniških edinic, zborovodjo Glasbene Matice profesorja g. V. Mirka in prof. g. H. Družoviča s svojim učiteljstvom Glasbene šole »Drava«. Želeli bi pa, da bi bila pri koncertnih prireditvah vrsta stolov vsaj za eno ali dve vrsti pomaknjena nazaj, da bi poslušalci prvih vrst imeli več užitka. Želeti je tudi, da bi se odprtina za šepetalca na odru ob takih prilikah dobro zamašila, da ne bi neprijetna podtalna sapa vela po občinstvu in na one na odru. Prav ta nedostatek je menda tudi nagajal strunam harfe. Ob koncu: Bil nam je vsem en lep večer! »Dravi« pa k proslavi naše res iskrene čestitke!

težavnim ministerjalnim sekretarjem dr. Sennom. Sluga Prandl br. Purgaju je bil prav posrečeno podan. Br. Lipko je bil še malo plašen Sabander.

Predstavo je vestno vodil br. Lipko. Našo odersko upravo pa prosimo, da skuša odmore skrajšati na čim krajšo dobo.

Predstavo, ki je zapustila najboljše vtiske, ponove v nedeljo, dne 15. aprila ob pol 8. uri. Prosvetar.

Iz župnega načelstva. V soboto 14. tm. ob 19. uri v župni pisarni sestanek sodnikov in sodnic za naraščajse tekme. Načelstvo sokolske župe Maribor.

Konferenca gospodarskih zbornic. V Beogradu že dva dni zaseda konferenca vseh gospodarskih zbornic v državi. Zastopanih je 11 trgovskih, obrtniških in industrijskih zbornic. Ljubljansko zbornico za TOI zastopa njen generalni tajnik, minister na razpoloženju g. Ivan Mohorič. Na konferenci razpravljajo o praktični izvedbi določb novega proračuna, v kolikor se tičejo javnih bremen.

Današnji trg za ribe je bil srednje založen. Bilo je na trgu 30 kg sardelic, kg po 18 Din; 40 kg večjih sardelic, kg po 20 Din; 15 kg molov; 3 kg borbonov, 15 kg sip in 3 kg morskih rakov po 26 Din. Okoličanke so prinesle na trg tudi 5 skled žabjih krakov, venec po 2.50 Din.

Vremensko poročilo mariborske meteorološke postaje. Davi ob 7. uri je kazal toplomer 10.1 stopinj C nad ničlo; minimalna temperatura je znašala 8.4 stopinj C nad ničlo; barometer je kazal pri 13.7 stopinjah 739; reducirana na ničlo pa 737.3; relativna vlaga 74; vreme je jasno in tiho; vremenska napoved pravi, da bo zopet bolj oblačno, podnevi manjše spremembe vremena, jutraj topleje, opoldne bolj hladno, zmerni zapadni vetrovi.

I. Kalinikov:

Kako je postal car tat

Mužik je šel na polje orat; orje — seje, orje — seje...
Pogleduje k nebu — ko se mu prikaže ugodna zvezda, razseje zrna.
Tako seje, seje počasi — ne mudi se mu.

Mimo se pripelje car in vidi, kako mužik vedno pogleduje k nebu preden vrže zrnje. Car se temu začudi, rekoč: »Zakaj pa mužik vedno pogleduje k nebu, preden vrže zrnje v zemljo? Pošlje kočijaža, da pokliče sejalca. Kočijaž gre k mužiku in mu reče: »Car te kliče.«

»Kaj mi hoče?«
»Le pojdi, nekaj te bo vprašal.«
Mužik se približa carju, sname čepico — globoko se priklanja.
»Kaj želi od mene milost?«
»Kaj delaš?«
»Kakor vidiš — sejem žito.«
»Zakaj pri tem obračaš pogled kvišku k nebu?«

»Čakam na zvezdo — ko se mi pokaže ugodno znamenje, vržem zrna, če pa se prikaže slabo znamenje, prestanem za trenutek in potem sejem dalje.«

»Kako pa to spoznaš?«
»I no — spoznam; jaz vem vse, tudi tvoje življenje poznam...«

»Tudi moje življenje poznaš?«
»Vse vem — tvoje življenje vidim in tvojo smrt, vse to čitam v zvezdah.«

»Reci mi torej, kaj veš.«

»To vem: četudi si car, vendar pojdeš

krast.«

»Kaj praviš?«

»Točno čez leto dni, na velikonočno nedeljo pojdeš krast, in če ne pojdeš, boš moral umreti — tako je zapisano.«

Car se je od mužika poslovil in se odpravil domov.

Dan je mineval za dnevom — prišla je velikonočna nedelja.

Car se je spomnil mužika in si je mislil:

»Mogoče, da je imel stavec prav — torej grem krast.«

Ali je kdo že kdaj slišal, da bi šel car krast? Šaj niti ne ve, kako se krade.

Na veliko soboto je car poslal kupiti cunjje — skril jih je v kuhinji in je čakal, da se zmrača.

Prišel je čas, ko je bilo treba iti k vstajenju.

Odpravil se je k maši, spremljal je carico v cerkev in se je vrnil domov...

Hitro se je zmuznil v kuhinjo, da bi ga nihče ne opazil. Slekkel je carsko obleko in se je oblekel v berača. Hišo je zapustil pri zadnjem vhodu, toda ni vedel, kam naj gre krast, niti, kako se to dela... Ustavil se je, pa zopet stopil dalje.

Ljudje hodijo k vstajenju, nosijo v cerkev velikonočno pecivo — on pa naj gre krast...

Videl je tudi, kako hodijo stražniki po ulici in ni vedel, kako bi izginil.

Prislonil se je torej k nekim vratom. Tam je čakal tako dolgo, da so stražniki izginili. Ko tako gleda, vidi, da se stiska v drug kot nek potepuh. Ogovori ga to-

rej z besedami: »Glej no, saj nisem sam, saj imam tovariša!«

Potepuh ga tudi ogovori in mu reče:

»Kaj pa nameravaš?«

»Pripravljam se krast.«

»Kam?«

»Kamorkoli...«

»Pojdiva torej skupaj, bodiva si prijatelja! Tudi jaz sem te obrti — Velika noč je tu in žep je kakor obrnjena vreča — ne preostaja mi nič drugega kakor da kradem.«

»Kam greva torej?«

»V carsko banko.«

Prišla sta k banki. Car pravi:

»Toda sedaj, kako notri?«

»Po žlebu na strehi zlezem tja, razbijem okno in ti vržem vrv; ti pa pazi med tem časom doli, če bi se kaj zgodilo.«

Potepuh spleza po žlebu k oknu, ga razbije in vrže carju vrv.

Car zleze za njim in reče:

»Kaj sedaj?«

»Sedaj vlomiva v blagajno.«

In potegne iz škornja železno dleto. Car pomisli — čemu je treba razdevati blagajno, ko imam ključ pri sebi. Zatorej reče tovarišu:

»Pusti razdevanje, tu imam ključ.«

»O, sakra — kje si ga pa vzel?«

»Otipal sem ga v žepu.«

»No, ti si pa navihlan dečko — kdo bi si bil kaj takega mislil o tebi!«

Potepuh je hotel posvetiti, toda car se je ustrašil — če bi ju kdo videl.

»Počakaj, ne sveti, zlato najdem tudi v temi.«

Odprl je blagajno:

»Vzemi kolikor hočeš.«

Potepuh je jel polniti žepe in je vprašal carja:

»Zakaj tudi ti ne vzameš?«

»Ni mi do tega.«

»Zakaj hodiš torej krast?«

Nič ni pomagalo; car si je moral naloziti zlatnikov, pa sta blagajno zopet zaprla in odšla.

Car se je spustil po vrvi, potepuh po žlebu.

»Sedaj pa si zaslužke lepo razdeliva«, pravi potepuh. Car odvrne:

»Jaz nočem več, meni zadostuje to, kar imam.«

Stopita torej dalje in se pogovarjata:

»Kako se pa imenuješ?«

»Pravijo mi Semjon — drugače sem čevljar.«

Ko sta šla okoli senata, sta videla gorati luč.

Car se je temu čudil.

»Zakaj svetijo? Nič ne vem o kaki seji, okna pa so razsvetljena.«

Potepuh pravi:

»Počakaj, zlezem gori in skušam zvedeti, o čem razpravljajo.«

»Kako pa zležeš gori?«

»Nu, po tem drevesu!«

Pritrdil si je plezalke, zlezel do okna in vrgel plezalke carju.

Car je zlezel za njim, držal se je za močno vejo in je gledal skozi okno.

In glej, kaj vidi! Tam sede vsi ministri, prvi minister predseduje.

(Se bo nadaljevalo.)

MARIJ SKALAN:

SEMISIRIS

Roman iz prazgodovine človeštva.

»Favoritka Nefteta«, je odgovorila deklica samozavestno.

»Milost, gospodarica!« je pozdravil evnuh in nadaljeval uradno: »Kaj delaš tu?«

»Glava me boli; prišla sem na zrak, da mi jo ohladi in razbistri.«

»Slišal sem govorjenje. Kdo je govoril?«

»Jaz.«

»S kom?«

»Sama s seboj. Učila sem se nove pesmi, da jo povem velikemu.«

»Zakaj se učiš tu in zakaj na glas?« je vprašal evnuh nezaupljivo.

»Učiti se smem kjerkoli hočem«, je odgovorila jezo Nefteta. Njen glas je zvenel ukazujoče. »Od kdaj je favoritki Nefteti prepovedano gibati se svobodno po tej palači?«

»Milost, gospodarica!« je odgovoril v zadregi evnuh. »Dobili smo stroga naročila... zaradi princeze iz dežele večer-

nih gora. Straže so potrojene. Nihče ne sme v bližino njenih soban.«

»Tu vendar nisem v njih bližini«, je vzkliknila Nefteta s ponarejenim nebržnim, skoraj smejočim se glasom. »Pod nami so, v tretjem nadstropju.«

»Vem«, je odvrnil evnuh. »Toda naročeno nam je...«

»Dobro veš, kolikokrat sem ob tihih večerih prihajala sem gori, strmela v zvezde in sanjala. Kako lepo je sanjati...«

»Ne vem, gospodarica.«

»Nisi nikoli sanjal?«

»Ne.«

»Revež.«

»Ne vem.«

»Da, ti ne veš. Ne veš kaj je ljubezen, hrepenenje, sen o sreči, silni, bajni, omamni kakor vino. Pohabili so te še otroka, da nisi mož.«

»Evnuh sem, gospodarica, stražar te

34

palače. To je moja služba. Vrne se v svoje sobane.«

Nefteta si je naglo snela dragocen obsek z vratu in ga potisnila evnuhu v roko.

»Smiliš se mi. Sprejmi ta dar. In ne povej nikomur, da si me našel tu. Tako rada pobegnem v samoto tihe noči, tako rada sanjam. Ta prostor ljubim, ker sem tu tako vsa prosta, svobodna.«

»Hvala ti, gospodarica!« je vzkliknil stražar in se poklonil. »Dobra si, kakor mati, ki živi daleč daleč od tod v deželi jutrnjih planjav, moja nesrečna mati, ki jo nikoli več ne bom videl. Samo ona je bila tako dobra, kakor si ti, gospodarica. Hvala ti, tisočera hvala za besede in za dar. Mislim bom nate in molil, da te veliki Râ ohrani v blesku in sreči. Tvoj najvdanejši sluga sem, gospodarica!«

»Ne zahvaljuj se mi. Ni vredno.« je dejala favoritka. »Zasmilil si se mi, ker si tako pohabljen, ker nisi mož... Lahko noč!«

Okrenila se je in naglo izginila za oglom in skozi ozka vrata v notranjost. Evnuh je strmela za njo in čuvstvo sreče je prepajalo vse njegovo bistvo.

»Ona, velika, je govorila z menoj ta-

ko prijazno, kakor s tovarišem, prijateljem...« je mislil. »Podarila mi je dragocen obsek... meni... evnuhu... Veliki Râ blagoslovi tvojo pot in hodi, kamor in koder hočeš. Kaj me briga...«

Potem je odšel dalje in premišljeval, koliko pijače in drugih dobrot bo dobil za favoritkino darilo, ko bo prost, ko ne bo v službi in se bo lahko brez strahu napil...

IX.

Princa Aftagada je zajel čar Semisiris kakor pajek muho v svoje široko razpredene mreže. Bil je mlad in svobodan, mimo tega še tujec druge polti, eksotično hrepenenje mladih, ljubezenskih pustolovščin žejnih žensk. Tatana ni bila edina, ki je ponorela za njim; skoraj vse plesalke, ljubimke in druge dvorjanke so se ozirale za princem, iskale njegove bližine, njegovih pogledov in besed. V razkošju so mu potekali dnevi, da ni mislil veliko na svojo daljno, siromašnejšo domovino. Spominjala ga je vse preveč utesnjenih razmer in očetovega gospodstva, ki je bilo trdo, neizprosno in niti niemu, bodočemu kralju kraljev, ni dovoljevalo svoboščin, kakršnih so bili v srcu sveta dalečnji celo nižji dvorjani. (Se bo nadaljevalo.)

Ptuj

Smrtna kosa. V Gruškovju pri Sv. Trojici v Halozah, je umrl dolgoletni župan Jakob Belina v 65. letu starosti. Po poklicu je bil trgovec in gostilničar, ugleben in splošno spoštovan mož. Naj v miru počiva!

Sestanek upokojencev. Državni upokojenci in upokojenke iz Ptuja in okolice imajo v nedeljo 15. tm. ob 10. uri sestanek v posvetovalni dvorani na mestnem magistratu. O organizaciji bo poročal od poslanec iz Maribora. Vabljeni so vsi državni upokojenci in upokojenke, da se udeležijo tega važnega sestanka.

Težka telesna poškodba. V ptujsko bolnišnico so pripeljali 54 let starega prevžitkarja Jožefa Bratuša iz Sv. Marke niže Ptuja z nevarno poškodbo na glavi. Neki sovaščan ga je udaril s sekirou s tako silo, da je obležal v mlaki krvi. Oblast je storilcu že na sledu.

Hlito zasačen tat kolesa. Janez Rodošek, župan iz Ptujске gore, je pustil v četrtek 12. tm. svoje 1500 Din vredno kolo za trenutek pred gostilno Štefančič. Ko se je vrnil, kolesa ni bilo več. Prijavil je zadevo orožnikom, ki so nemudoma obvestili telefonskim putem ptujsko policijo. Ko je uzmovič kolesa privozil v Ptuj, ga je policija že čakala in ga aretirala. Aretiranec je identičen z Blažem Rajhom, viničarjem iz Vel. Nedelje. Možakarja, ki tatvino priznava, so izročili sodišču.

Sejem za prašiče. Sejem za prašiče v sredo 11. t. m. je bil razmeroma dobro obiskan in tudi kupčija je bila precej živahna. Prignali so 331 svinj in prascev, prodali pa 134; cene za kg žive teže so bile sledeče: prolenki 5.50—6, pol mastne 6—7, plemenske 6.50—7 Din, mrtve teže 9.50 Din. Prasci stari 6—8 tednov so se prodajali po kakovosti od 100—150 Din eden.

O nesreči, ki se je dogodila pretekli ponedeljek v Stopercih, pri kateri je bila od krogle zadeta nevesta, smo doznali še sledeče podrobnosti: V nedeljo 8. tm. sta se poročila pos. Franc Kopše in pos. hči Marija Jus iz Stoperc. Naslednjega dne je bila za mlade poročence sv. maša v cerkvi v Stopercih. Po maši so se podali svatje na dom nevestinega očeta Stefana Jusa. Vladalo je prav dobro razpoloženje in se je po starem običaju tudi streljalo. Med strelci sta bila župnik Alojz Pihler in trgovec Maks Taciga. Nenadoma pa se je zgrudila mlada nevesta zadeta od krogle samokresa in obležala nezavestna. Poklicali so zdravnika dr. Brataniča iz Rogatca, ki je nudił ponesrečenki prvo pomoč in odredil prevoz v celjsko bolnišnico. Krogla jo je zadela naravnost v čelo, prebila lobanjo in se zarila v možgane. Ker je poškodba smrtno nevarna, je le malo upanja, da jo ohranijo pri življenju. Dosedanja preiskava je dognala, da sta zakrivila nesrečo eden navedenih strelcev. Pravi storilec bo ugotovljen šele ko bodo žrtvi izločili

kroglo iz možganov. Samokresi so namreč različnega kalibra, in sicer ima oni župnika Pihlerja 6 mm. trgovca Taciga pa 6.35 mm. Krivda je najbrž v tem, ker

Nagradni tečaj za osnutke lepaka

Tujsko-prometnega sveta mestne občine ljubljanske in ljubljanskega velesejma

Tujsko-prometni svet mestne občine ljubljanske in uprava ljubljanskega velesejma razpisujeta natečaj za osnutke lepaka za jesenski prireditvi: »Slovanski plesi« in »Kulturna in gospodarska razstava ljubljanskega velesejma«. Za obe prireditvi je predviden en lepak. Osnutki morajo biti izvedeni umetniško za litografični tisk, največ v 5 barvah.

Natečaja se zamorejo udeležiti vsi umetniki in strokovnjaki, ki bivajo v dravski banovini.

Format vposlanega osnutka mora obsegati 95×126 cm.

Konceptija osnutka je svobodna, vendar pa mora ustrezati namenu in smotru lepaka, to so slovanski plesi, glasba in kultura sploh.

Besedilo lepaka: Slovanski plesi. — Ljubljanski velesejem. — 1. do 10. septembra 1934. Črke besedila morajo biti dobro čitljive. Avtor prvonagrajenega osnutka je zavezan vstaviti v litografi-

čnem zavodu tudi besedila v petih drugih jezikih.

Natečajniki morajo poslati z geslom opremljene osnutke do 20. maja t. l. opoldne ravnateljstvu ljubljanskega velesejma. Istočasno morajo poslati točen naslov v zapečateni kuverti, na kateri je navedeno geslo osnutka. Nenagrajene in neodkupljene osnutke lahko dvignejo natečajniki med 15. in 30. junijem t. l.

Vsi vposlani osnutki bodo razstavljeni v posebni koji ljubljanskega velesejma od 30. maja do 10. junija.

Žirija: Po dva zastopnika mestne občine ljubljanske in uprave velesejma, gospodje Božidar Jakac, Ivan Vavpotič in inž. arh. Jože Platnar.

Nagrade: 1 po Din 3000.—, 1 po Din 1500.— in 3 po Din 500.—.

Avtor prvonagrajenega osnutka dobi polovico nagrade takoj, drugo polovico pa, čim predloži litografični zavod pozakusni odtis.

Sport

Ljubljanski ŽSK Hermes zopet v Mariboru. V nedeljo 15. t. m. gostuje v Mariboru zopet enajstoričnik ŽSK Hermes, in sicer bo tokrat nastopila proti ISSK Mariboru. Zadnje srečanje med obema nasprotnikoma pred 14 dnevi se je kakor znano končalo s pičlo zmago ljubljancev. V nedeljo pa se nudi ISSK Mariboru prilika, da ta poraz popravi, na drugi strani pa se nudi domačinom prilika, da si že vendar enkrat pribori prvi dve točki. Tekma se bo pričela ob 15.30 na igrišču ISSK Maribora v Ljudskem vrtu. Sodil bo g. Nemeč.

Čakovečki SK v Gradcu. ČSK bo jutri, v soboto 14. tm. in v nedeljo 15. tm. odigral dve tekmi v Gradcu v okviru nogometnega turnirja, ki ga priredi grška Avstrija. Prvo tekmo bo ČSK odigral s SK Sturmom, drugo pa s SK Avstrijo.

Tekmovanje za prvenstvo dravske banovine v table tenisu za leto 1934 bo 28. in 29. tm. v Ljubljani. Prijave je treba poslati do 26. t. m. s prijavnino na naslov L. Grünfeld, Ljubljana, Masarykova cesta 64.

Nov svetovni rekord. Američan Marty je v Newyorku postavil nov svetovni rekord v skoku v višini, in sicer na 207 cm. Dosedanji svetovni rekord je znašal 203 cm.

1. teletina brez pr. vage

1475	Prsa in vrat	Din 6.—
	Končna, ledvična in kotlet . . .	8.—
	Pleče	12.—
	Zrezek	14.—
	Za številan obisk se cenj. odjemalcem priporoča	

Još. Benko. Aleksandrova 19
POZOR!

Poceni teletino prodaja od sobote dalje vsak dan 5 in 7 po Din 5 in 7.
5 stojnica od Velike kavarne Glavni trg

Razno

SVETLI PREMOG DIN 37.— suhi kolobarji Din 4.—, prevozi tovorov po znižani ceni. Tičar, Magdalenski park, Telefon 2715. 1428

Sobo odda

OPREMLJENO SOBO s prostim vhom oddam s 1. majem eni ali dvema osebama. Vrazova ul. 6, pritličje levo. 1337

Oglašujte!

VESELJE ANGLEŠKEGA NARODA

V današnjih resnih časih gospodarske depresije tarejo vse evropske narode hude skrbi, le angleški narod je v zadnjem času prosto zadihal. Vzrok temu je bil državni proračunski dobiček in zmanjšanje brezposelnosti. Angleški državni gospodarstveniki so lani gospodarili tako dobro in racionalno, da so pristedili državni nad 30 milijonov funtov. Ta štednja bo imela za posledico nagel padec števila brezposelnih. Po službenih podatkih je število že v prejšnjem mesecu padlo za približno 116.000. Ozdravljenje pa se opaža v vseh krajih države in se je izboljšanje vidno pokazalo zlasti v strokah industrijske delavnosti. Čeprav bo še letos zapustilo šole nad 156 tisoč mladih ljudi in stopilo v življenje, pričakujejo, da to ne bo imelo nobenega vpliva, da ne bi brezposelnost še nadalje padala. Angleški listi obširno pišejo o proračunskem višku in o padcu števila brezposelnih ter naglašajo, da gre Anglija lepši in boljši bodočnosti nasproti.

V vsako slovensko hišo „Večernik“!